

BIBELNS KRONOLOGI

Det har upprättats många kronologier av Bibeln men med olika resultat. En av de mest kända är ärkebiskop Usshers kronologi från 1600-talet, som blev införd i "King James Version of the Bible". Enligt honom blev tiden från Adam till Kristus 4004 år. Att det inte blev jämna 4000 år, berodde på att Jesus föddes 4 år före vår tideräkning.

Bakom denna kronologi fanns en bärande tanke om att Guds tidsplan med mänskligheten innehöll en vecka av årtusenden, varav de första 6000 åren skulle avslutas år 1996 (2000 minus 4 år). Därefter skulle Kristus komma tillbaka för att upprätta sitt rike, som skulle bli det sjunde årtusendet – ett rike av tusenårig fred och sabbatsvila för hela skapelsen. Men om man noga följer de tidsangivelser som Bibeln själv uppger, visar det sig att denna teori om jämna 6000 år fram till 1996 inte stämmer. År 2000 e Kr har vi överskridit den tiden med ca 181 år. Det blir alltså omkring 6181 år från Adam fram till år 2000.*

En annan känd teolog, Dr W Hales (1778-1821), framställde "*A New System of Chronology*", enligt vilken han kom fram till ett årtal av 5311 från Adam till Kristi födelse. Han byggde uppgifterna på den grekiska översättningen av den hebreiska bibeltexten, den så kallade Septuaginta-översättningen. Den är känd för att innehålla flera manipulationer av grundtexten, där även årtalen på flera ställen skiljer sig från den ursprungliga hebreiska texten.

Det finns flera stora problem vid beräkningen av Bibelns kronologi. Ett ofta förekommande misstag är en felöversättning eller misstolkning av 2 Mos 12:40: "*Israeliterna hade bott i Egypten i 430 år*" (B2000). Den versen bör i stället ha följande lydelse: "*Främlingstiden för Israels barn, som bodde i Egypten, var 430 år.*" (Översatt från King James version: "*Now the sojourning of the children of Israel, who dwelt in Egypt, was 430 years.*") Många förlägger hela främlingstiden till slaveriets tid i Egypten, medan det rätteligen även bör innefatta tiden av främlingsskap för patriarkerna i Kanaan. Historieskrivaren Josefus har också denna uppfattning och anger tiden från Abrahams kallelse till Jakobs flyttning till Egypten till 215 år och tiden i Egypten fram till uttåget till 215 år. Att tiden i Egypten endast var 215 år stämmer också med att Mose endast var den fjärde generationen från patriarken Jakob. (Jakobs son, Levi, fick Kehat, Kehat fick Amran och Amran fick Mose och Aron. 2 Mos 6:16-20.) Här följer vad Josefus skrev om främlingstiden: "*De lämnade Egypten i månaden xantikus (april) på den femtonde dagen. Det var 430 år efter deras fader Abrahams invandring i Kanaan och 215 år efter Jakobs bortflyttning till Egypten.*"

Att Israels barn endast var 215 år i Egypten stämmer även med vad Paulus säger i Gal 3:14-17: "*Nu gavs löftena åt Abraham och hans säd... ett förordnande, som Gud redan givit gällande kraft, kan icke genom en lag, som utgavs 430 år därefter ha blivit ogiltigt.*" Löftet till Abraham gavs 430 år före lagen, därför skall tiden 430 räknas från när Abraham fick löftet vid 75 års ålder. Dessa 430 år av främlingsskap och trälldom innefattar såväl Abraham som hans säd, även Isak

och Jakob, fram till uttåget. Tiden 400 år, som är angiven i 1 Mos 15:13 och Apg 7:6, **gäller enbart Abrahams säd**. Isak föddes 25 år efter att Abram fått löftet. Isak blev förklarad arvinge vid 5 års ålder, då Ismael blev utkastad, (25+5=30), så att pilgrims- och trälldomstiden för Abrahams avkomma blev 400 år fram till uttåget ur Egypten (430-30=400).

En annan stor svårighet är tolkningen av uppgiften i 1 Kung 6:1, där det står: *"I det 480:e året från uttåget ur Egypten, i det 4:e året av Salomos regeringsår över Israel... började han att bygga huset (templet) åt Herren."* Men när man summerar de faktiskt angivna deltiderna blir det hela 645 år mellan uttåget fram till att Salomo började bygga templet. De 480 år som uppges gäller endast regeringstiderna, ty om man räknar bort tiden vid Sinai (1) vandringen i öknen (40), intagandet av Kanaan (10), tiden för plågorna under domartiden (111) och tiden för domaren Abimeleks anarki, återstår nämligen 480 år av regeringstid. I uttrycket *"I det 480:e året"* är därför *"då någon regerat i Israel"* underförstått.

Under kungatiden anges alltid varje kungs regeringstid, med ett undantag, nämligen för kung Saul. Vi finner hans regeringstid i Apostlagärningarna. Efter rikets delning i Juda och Norra riket (Israel), anges alltid tiden för kröningen av en ny kung med under vilket regeringsår i det andra riket den skedde. Detta innebär att det blir ett pussel att få fram de exakta årtalen, eftersom ett regeringsår ej stämmer överens med kalenderåret utan kan börja när som helst under året. Därför kan ingen med säkerhet fastställa den exakta kronologin för kungatiden. Dessutom finns det vissa överlappningar av regeringstiderna som t ex att kung Joram kröntes till kung medan Josafat ännu levde, 2 Kung 8:16. Vidare framgår det av Israels kung Jerobeam II:s långa regeringsår, som varade i 41 år, att Juda var utan kung mellan hans 16:e och 27:e regeringsår. Dessa elva år måste räknas med i kungariket Judas kronologi.

Innan jag presenterar mitt försök till en biblisk kronologi, vill jag åter betona att svårigheterna är många och att osäkerheten därför är stor. I denna kronologi har jag utgått från den hebreiska grundtext som vi har till 1917 års bibelöversättning, den s k *massoretiska* texten. Enligt denna har jag kommit fram till att det blir 4181 år från Adam till Kristi födelse. Här följer en jämförelse med Usshers och Hales kronologi. Märk att det finns vissa tidsperioder som helt sammanfaller i dessa tre kronologier. Om man räknar samman de årtal som är angivna från Adam till Noa-floden, kommer man till årtalet **1656**. Från Abrahams kallelse till uttåget från Egypten blir det **430** år och från Jerusalems förstörelse fram till Kristi födelse är det **587** år.

	Ussher	Hales	N.Ibstedt
1. Från Adam till floden	1656	2156	1656
2. Från floden till Abrahams kallelse	427	1077	428
3. Från Abrahams kallelse till uttåget	430	430	430
4. Från uttåget till kung Saul	396	588	561
5. Kungatiden	508	473	519
6. Från Jerusalems förstörelse till Kristi födelse	587	587	587
	4004	5311	4181

Den bibliska kronologien

Denna kronologi följer de årtal som den hebreiska grundtexten anger i de hänvisade bibelställena fram till Jerusalems förstöring år 587 f Kr. Från Adams skapelse fram till år 2000 e Kr blir det 6181 år.

•Tiden för Kristi födelse skiljer sig från världshistoriska uppgifter med 3 till 7 år. I allmänhet räknar man med att Kristus föddes 4 år före vår tideräkning.

Tämligen säkra världshistoriska årtal:

1. Det första fångenskapståget: 606 f Kr.*
 2. Jerusalems förstöring på Sidkias tid: 587 f Kr.*
 3. Kores frihetsedikt, då den 70-åriga fångenskapen upphörde och ca 50 000 judar fick återvända till Jerusalem: 536 f Kr. (606-70=536).
 4. Philip av Maked besegrade Darius III 330 f Kr.
 5. Rom övertog det grekiska imperiet 146 f Kr.
 6. Jerusalem intogs av kejsar Pompeius 63 f Kr.
 7. Kristus föddes år 4 f Kr.
 8. Kristus korfastes år 30.
 9. Titus förstörde Jerusalem år 70.
- * Även årtalen 605 och 586 f Kr förekommer.

I. Från Adams skapelse till floden: 1656 år

Här följer tidsintervaller enligt 1 Mos 5:1-29, som omfattar tiden från Adams skapelse fram till Noa-floden:

	Antal år	f Kr
0. Adam skapades		4181
1. Från Adam till Sets födelse	130	4051
2. Från Set till Enos	105	3946
3. Från Enos till Kenan	90	3856
4. Från Kenan till Mahalalel	70	3786
5. Från Mahalalel till Jered	65	3721
6. Från Jered till Enok	162	3559
7. Från Enok till Metusela	65	3494
8. Från Metusela till Lemek	187	3307
9. Från Lemek till Noa	182	3125
10. Från Noas födelse till floden	<u>600</u>	2525
Summa perioden		1656

Syndafloden blir år 2525 f Kr (= 3125 - 600)

När Noa var 500 år föddes Sem, Ham och Jafet.

1 Mos 5:32, 1 Mos 7:11:

II. Från floden till Abrahams kallelse: 428 år

	Antal år	f Kr
1 Mos 8:13: Floden varade i ett år	1	2524
Enligt släktregister i 1 Mos 11:10-26:		
1. Sem fick Arpaksad 2 år efter floden	2	2522
2. Från Arpaksad till Selas födelse	35	2487
3. Från Sela till Eber	30	2457
4. Från Eber till Peleg	34	2423

5. Från Peleg till Regu	30	2393
6. Från Regu till Serug	32	2361
7. Från Serug till Nahor	30	2331
8. Från Nahor till Tera	29	2302
9. Fr Tera till Abraham, 1 Mos 12:4	130	2172
10. Fr Abrahams födelse till kallelse	<u>75</u>	2097
Summa perioden		428

Från Adam till Abrahams kallelse: 2084 år

Abraham kallades år 2097 f Kr.

•Abraham föddes då Tera var 130 år. Tera blev 205 år och dog innan Abraham drog till Kanaan vid 75 års ålder (205-75=130). 1 Mos 11: 32; 12:4; Apg 7:4.

III. Från Abrahams kallelse till uttåget ur

Egypten: 430 år

1 Mos 21:5, 25:26, 47: 9, 28, 50: 22,26,

2 Mos 12: 40-41, Gal:3:14-17

	Antal år	f Kr
Från Abr:s kallelse till Isaks födelse	25	2072
Från Isaks födelse till Jakobs födelse	60	2012
Fr. Jakobs föd. till flytt. till Egypten	<u>130</u>	1882
	215	

Jakob levde i Egypten till sin död 17 1865

Från Jakobs död till Josefs död 54 1811

Från Josefs död till uttåget 144 1667

215

Summa perioden

430

Från Adam till uttåget från Egypten: 2514 år

Uttåget från Egypten var år 1667 f Kr.

•Löftets tidsålder på 430 år är fördelat på 215 års pilgrimstid** i Kanaan och 215 år i Egypten. Jakob var 91 år då Josef föddes efter 14 års äktenskap (1 Mos 30:22-34, 31:41). Josef var 39 år då Jakob kom till Egypten vid 130 års ålder. Då Jakob dog vid 147 års ålder var Josef 56 år (39+17=56).

**Att leva som främling, eng: sojourn. Jmf 5 Mos 26:5, Dom 17:7.

IV. Från uttåget fram till kung Saul: 561 år			V. Från Saul till Jerusalems förstörelse: 519 år.		
	Antal år	f Kr		Antal reg. år	f Kr
Tiden för laggivningen vid Sinai	1	1666	Apg 13:21, Sauls regeringstid, 40 år	1106-1066	
Vandringen i öknen	40	1626	2 Sam 5:5, Davids regeringstid, 40	1066-026	
			Kung 11:42, Salomos regeringstid, 40	1026-986	
Tiden från intåget i Kanaan fram tills Saul blir kung är minst 520 år enligt följande bibelställen:			Kungar i Juda:		
Jos 14:7: Josuas tid i Kanaan	30	1596	1 Kung 14:21, Rehabeams reg.tid, 17 år	986-969	
Jos 24:39: Josua var 40 år då han blev spejare. Han vandrade i öknen i 40 år.			1 Kung 15:2, Abiams reg tid, 3	969-966	
Josua dog vid 110 års ålder. (110-80=30).			1 Kung 15:10, Asas reg tid, 41	966-925	
			1 Kung 22:41-42, Josafats reg tid, 25	925-900	
			2 Kung 8:17, Jorams reg tid, 8	*904-896	
			2 Kung 8:26, Ahasjas reg tid, 1	896	
			2 Kung 11:3, Ataljas, 6	895-890	
			2 Kung 12:1, Joas, 40	889-850	
			2 Kung 14:1-2, Amasjas, 29	*850-821	
			2 Kung 14, Juda utan kung, 11	822-811	
			2 Kung 15:1-2, Asarjas (Ussia), 52	811-759	
			2 Kung 15:32, Jotams, 16	759-743	
			2 Kung 16:1-2, Ahas, 16	743-727	
			2 Kung 18:1-2, Hiskias, 29	728-699	
			Samarias fall i Hiskias 6:e reg. år	722	
			2 Kung 21:1, Manasses, 55	698-643	
			2 Kung 21:19, Amons, 2	642-640	
			2 Kung 22:1, Josias, 31	640-609	
			2 Kung 23:31, Joahas (3 månader)	609	
			2 Kung 23:36, Jojakims, 11	609-598	
			1:a fångenskapståget 605 f Kr i Jojakims 4:e	605	
			2 Kung 24:8, Jojakim (3 månader)	598	
			2 Kung 24:18, Sidkias regeringstid, 11	598-587	
			Jerusalems förstörelse, Sidkias 11:e reg. år	587	
			Sammanlagd reg.tid = 513 år plus 11 år utan kung minus ca 5 år då regeringstiderna sammanföll med föregående regent (*Joram = 4 år, Amasjas = 1 år), ger 519 år för perioden. Regeringstiderna kan vara överlappade det är då regeringsbytet sker.		
			Från Adam till Jerusalems förstörelse: 3594 år		
			SAMMANSTÄLLNING år f Kr		
			I Från Adam till floden	1656 år	
			Floden var år f Kr:	2525	
			II Från floden till Abrahams kallelse	428 år	
			Från Adam till Abrahams kallelse	2084 år	
			Abraham kallades år	2097	
			III Från Abrahams kallelse till uttåget	430 år	
			Från Adam till uttåget	2514 år	
			Uttåget från Egypten år	1667	
			IV Från uttåget till Saul	561 år	
			Från Adam till Saul	3075 år	
			Saul blev kung år	1106	
			V Från Saul till Jerusalems förstör.	519 år	
			Från Adam till Jerusalems förstör.	3594 år	
			VI Från Jer. förstörelse till Kristi födelse	587 år	
			Från Adam till Kristi födelse	4181 år	

6500 år ?

Det mest betydelsefulla forskningsresultatet från år 1997 har äntligen börjat uppmärksammas av media. Forskare som undersöker människans arvs massa har gjort en upptäckt som visar att människan knappast har kunnat existera under mer än ca 6500 år. Hur kan man dra en sådan slutsats?

Huvuddelen av människans arvsanlag finns i cellernas kärnor, liksom på ett pärlband där fyra olikfärgade pärlor bildar olika ord, alla bestående av tre bokstäver. En sådan kod, DNA-molekylen, kan föra vidare hur mycket information som helst.

Som jämförelse kan nämnas att morsekoden kan förmedla vilken information som helst med hjälp av bara två symboler. Datorerna har inte heller mer än två symboler till sitt förfogande.

Varje cell i människan innehåller en text som om den skrevs ut i bokform skulle fylla 3500 band, vart och ett med en miljon bokstäver. Om man skulle sätta en enda människas alla cellers pärlband i en enda kedja, skulle den räcka från jorden till solen och tillbaka 30 gånger. Informationstätheten i pärlbandet är så stort, att man kunde lagra all information i alla världens bibliotek i en kubikmillimeter DNA.

När cellen delar sig, kopierar den bokstav för bokstav alla 3500 banden på några minuter. Cellkärnans korrektursystem garanterar en noggrann kopiering genom korrekturläsning av texten. Trots detta uppstår fel vid kopieringen. Av tre och en halv miljard bokstäver är det i medeltal en som blir felaktigt kopierad. Men resultatet är trots allt så bra att livet kan fortsätta, åtminstone en viss tid.

Mitokondrierna

Men det finns en svag länk som hotar livets fortbestånd. I cellens kraftverk, mitokondrierna, som är placerade utanför cellkärnan, finns en liten databank, som inte tillräckligt bra rättar kopieringsfelen.

I mitokondrierna kan vi räkna de kopieringsfel som har samlats under tusentals år. Felen samlar sig med över tusen gånger större hastighet än de eventuella rättelser som görs i texten. Cellen kan inte göra sig av med de tryckfel som uppstår här, så som den gör med tryckfel i cellkärnan. Därför hopas tryckfelen.

Man har antagit att åldrandet är beroende av detta. Människans energiproduktion försvagas så småningom och följden blir döden. Samma problem kan hota hela livets existens på vår planet. Energiproduktionen kan helt enkelt dö ut.

Nya mutationer i mitokondriernas DNA dyker

upp med ganska konstant hastighet över tiden. Därför kan mängden tryckfel i mitokondrierna användas för att räkna ut tidpunkten då det inte borde ha funnits några tryckfel.

DNA-alfabetet består av fyra bokstäver: Ett DNA-ord består av tre bokstäver. Varje ord är koden för en aminosyra. Det blir 64 olika möjligheter. Aminosyror kan dessutom förekomma i spegelvända varianter, "höger- och vänsterhänta". Det ger 128 varianter, men det är bara 20 av den ena typen som används. Dessa 20 aminosyror bygger sedan proteinerna som utgör de egentliga deltagarna i kroppsprocesserna. (Ill.: Vorel/EÖ.)

Det finns upp till 10 000 mitokondrier i varje cell. Mitokondrierna ärvs i princip enbart från modern, därför att spermernas mitokondrier, som befinner sig i svansen, nästan alltid lämnas utanför äggcellen vid befruktningen.

Mitokondrierna har blivit till ett mycket stort problem för evolutionsförespråkarna, också därför att de använder ett språk som är annorlunda än DNA-språket i cellkärnan. Det har man tolkat som en "design-signal" från en skapare (Scherer-Junker, "Evolution – ein kritisches Lehrbuch" 1998, Weyel Lehrmittelverlag, Giessen).

Mitokondriemutationer

En grupp rättsmedicinare undersökte nyligen den försämring av data från en generation till nästa som sker i mitokondriernas databank. De kunde konstatera att databanken degenererar mycket snabbare än man hittills antagit. Enligt deras första beräkningar kunde frekvensen av tryckfelens uppkomst vara tjugofaldigt större. I September 2000 skrev man i en ny artikel att mutationshastigheten kanske är ännu större – 100 gånger större än man antagit (29 Sept 2000, Science, vol 289, p. 2342-2344).

Detta forskningsresultat från den empiriska vetenskapen tyder på att den moderna människan bara har funnits till i ca 6500 år.

Genom den nyligen gjorda kartläggningen av människans DNA har man funnit att vi har ungefär 99,9% gemensamt DNA. Också detta visar att vi har uppstått ganska nyligen, eftersom vi haft mycket litet tid för variation. Det finns i detta resultat inte någon genetisk grund för olika raser, utan vi är alla medlemmar av en stor familj. Den rådande uppfattningen om människosläktets höga ålder har byggt på rena spekulationer.

Mitokondrie-Eva

För ett par år sedan visade mitokondrieforskning att alla människor har en gemensam urmoder, som man kallade Mitokondrie-Eva. Då antog man att denna "Eva" hade levt i Nordafrika för ca 200 000 år sedan. Men nu förstår man att Eva i verkligheten bör ha levt för ca 6500 år sedan.

Förutom kopieringsfelet uppstår i kroppens alla cellkärnor också 5.000-talet mutationer dagligen på grund av radioaktivitet, ultraviolett strålning, miljögifter osv. Det gör det mycket svårt att förstå varför människan inte har dött ut om hon har varit här ett par hundratusen år!

Y-kromosom-Adam

Hur är det då med Adam? Åldersbestämningen passar också in på honom. Nyligen kunde man konstatera, genom att jämföra Y-kromosomer från män, att alla män med största sannolikhet har samma urfader. Skillnaderna mellan män från olika nationaliteter är mycket små, men däremot är skillnaderna i förhållande till chimpanser och gorillor så stora att man inte kan tala om släktskap. Man påstår ofta att det bara finns 1-2% skillnad mellan människa och chimpanse. När man gör sådana jämförelser, berättar man inte att man bara använder sådana DNA-sekvenser som mest liknar varandra. Då får man naturligtvis de resultat man önskar (källa: <http://socrates.berkeley.edu/~jonmarks/DNAhyb.html>). Till exempel är skillnaden mellan hjärnstorleken hos människan och chimpansen en kubikdecimeter, en skillnad som inte går att bortförklara som 1-2% olika DNA.

Arvsmassan i cellkärnan

I mänskligens arvsmassa i cellkärnan har redan samlats över 6000 tryckfel som förorsakar sjukdom, och man hittar hela tiden nya fel. Också detta stämmer överens med Bibelns berättelse om människans syndafall i Edens lustgård, efter vilket Guds fullkomliga skapelseverk började degenerera.

SAMMANFATTNING

Färsk forskning tyder på att människan existerat en kort tid, och att vi har en gemensam urmoder och urfader. Likheten mellan människors DNA tyder också på att människosläktet har gått genom en så kallad "flaskhals", där bara några individer har överlevt (Noas flod). Detta och mycket annat kan vi utläsa i våra cellers faktabibliotek när dessa öppnar sig inför vår blick.

Man kan konstatera att Guds uppenbarelse om människans ursprung i Bibeln stämmer bra med de fakta som vetenskapen upptäcker.

PEKKA REINIKAINEN

Källa: Parsons, Thomas J., et al., A high observed substitution rate in the human mitochondrial DNA control region, *Nature Genetics*, vol 15, April 1997, s 363-367. – Se även webbsidorna www.crsc.org och arn.org.

Denna artikel var införd i tidningen *Genesis* nr 1 1998. Med benäget tillstånd av Pekka Reinikainen och tidningens redaktör Erik Östlund har jag fått införa artikeln i reviderad form av Reinikainen i min bok som ett komplement till studien av den bibliska kronologien.

Avslutning

Författarens kronologi bygger inte på några arkeologiska upptäckter, utan uteslutande på de årtal som finns i den hebreiska grundtexten. Mitt tillvägagångssätt har varit att utgå från ett säkert och erkänt historiskt årtal, nämligen det av Jerusalems förstöring år 587 f Kr. Sedan har jag räknat baklänges först i kungalängderna i Juda (519 år). Därefter har jag fortsatt med domartiden och Israels barns vandring i öknen (561 år), deras vistelse som slavar i Egypten (215 år) och patriarkernas främslingstid i Kanaan efter Abrahams kallelse (215 år). Sedan följer tiden mellan Abraham och Noafloden (428 år) och slutligen från floden till Adam (1656 år). Sammanlagt 4181 år från Kristi födelse. Resultatet skiljer sig från Usshers kronologi med 177 år och stämmer ganska väl med den engelske forskaren David Rohls arkeologiska fynd som medfört nya dateringar av gammaltestamentlig tid.